

Ajankohtaista STEA-avustuksista 2024

Turku 14.3.2024

Mitä vuosi 2024 tuo tullessaan?

Hanna Heinonen

STEA – itsenäinen valtionapuviranomainen

- STEA on ollut vuodesta 2017 alkaen osa STM:n organisaatiota. Taustalla on valmistelutyö, jossa määriteltiin STEAn olevan tehtävässään itsenäinen ja riippumaton.
- Työnjako on selkeä: Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) valmistelee ministeriölle avustusehdotuksen. Vastuuviranomaisena avustuspäätöksessä on sosiaali- ja terveysministeriö.
- Avustuspäätöksen tekee sosiaali- ja terveysministeri, hänellä on tarvittaessa mahdollisuus muuttaa annettua ehdotusta.
- STEA hallinnoi sosiaali- ja terveysministeriön myöntämiä, sosiaali- ja terveysjärjestöjen yleishyödylliseen, terveyttä ja sosiaalista hyvinvointia edistävään toimintaan kohdistuvia avustuksia. STEAn ydintehtäviä ovat avustusehdotuksen valmistelu (hakemuskäsittely), avustusten maksaminen, seuranta ja valvonta. STEA vastaa siitä, että ydintehtävät hoidetaan laadukkaasti ja annettujen aikataulujen puitteissa.

Nostoja hallitusohjelmasta

- Varautuminen sosiaali- ja terveysalan järjestöille jaettavan avustusmäärärahan pienenemiseen tulevina vuosina.
- Kansalaisjärjestöstrategian valmistelu > strategian toimeenpano jo hallituskaudella.
- Järjestöt hyvinvointialueiden voimavarana.
- Edistävään ja ehkäisevään työhön panostaminen (matalan kynnyksen palvelut, mielenterveyden tuki).
- Panostaminen ikääntyneiden toimintakyvyn edistämiseen.
- Ruoka-aputyön roolien selkeytys ja toiminnan vakiinnuttaminen.
- Toiminnan tarpeen ja tuloksellisuuden entistä parempaa osoittamista.
- Valtiokonttorin valtionavustuspalvelujen käyttöönotto.
- Rajapintakohteiden avustamisen selkeyttämistä, mm. tukiasumiseen liittyvien vastuiden ja rahoituksen siirto STEAlta ARAlle

Muutokset sote-järjestöjen rahoituksessa

Avustukset valtion yleiskatteellisesta budjettirahoituksesta 2024 alkaen

- STEA-avustuksia myönnettiin ennen vuotta 2024 rahapelitoiminnan tuotoista, rahoitusmalli muuttui 1.1.2024 alkaen
- avustusmäärärahat päätetään vuosittain valtion talousarviokäsittelyn yhteydessä
- julkisen talouden suunnitelmassa julkaistaan arvio avustusmäärärahojen kehityksestä
- Orpon hallitusohjelmassa ennakoitu avustusmäärärahoihin merkittävä leikkaus vuodelle 2027:

2024 (€)	2025 (€)	2026 (€)	2027 (€)
383 588 000 (vahvistettu 12/23)	358 588 000 (arvio)	358 588 000 (arvio)	282 800 000 (arvio)

STEAn strategia

Päivitetty strategia 2024 alkaen

Päivitetty strategia vastaa toimintaympäristön muutoksiin

- Aiempi strategia valmistui 2018-2019, toimeenpano alkoi 2020
 - Pohjautui rahapelitoiminnan tuottojen tulokselliseen käyttöön: ”STEAn tehtävä on vastata osaltaan siitä, että Veikkauksen tuottoja käytetään tulokselliseen kansalaisjärjestötoimintaan.”
- Sittemmin toimintaympäristössä tapahtunut useita muutoksia
 - Pandemia, Venäjän laitton hyökkäyssota Ukrainaan, erilaiset talouselämän haasteet, sote-uudistus, lisääntynyt epävarmuus tulevaisuudesta ja turvallisuudesta
 - Mutta myös: STEA-avustusten rahoitusmallin uudistus ja avustuksiin kohdistuvat leikkauspaineet, valtiontalouden tuottavuusohjelma, valtionavustustoiminnan kehittämistyö, yleinen asiantuntijatyön murros ja työn tekemisen tapojen muutokset
- Päivitetty strategia selkeyttää STEAn roolia ja tehtävää, ja tuo lisää ohjaavuutta STEAn ja STEAssa työskentelevien toimintaan.

STE - Strategia 2024: Mikä säilyy

- Jatkossakin STEA-avustuksia kohdistetaan järjestöjen toimintaedellytysten mahdollistamiseen, erityisesti kohtaavan toiminnan merkitystä halutaan korostaa
- Avustuksien kohdistamisessa tavoitteina jatkossakin eriarvoisuuden vähentäminen ja osallisuuden vahvistaminen sekä ihmisten omia voimavaroja vahvistaminen
- Avustuksilla rahoitetun toiminnan tarve ja tuloksellisuus/vaikuttavuus edelleen kulmakiviä
- STEAn arvoissa säilyvät oikeudenmukaisuus, huomioimme erilaisten toimijoiden tarpeet ja osaamisen ja toimintatapamme ovat yhdenmukaisia

STEAn strategia 2024: mikä on uutta?

- Arvoihin nostetaan myös vastuullisuus: sekä sosiaalinen että taloudellinen ja ekologinen näkökulma
- Toimintaympäristön nopea muuttuminen edellyttää myös STEAlta muutoksia: lisäämme vuorovaikutusta eri sidosryhmiemme kanssa, asiakaslähtöisyys korostuu toimintatavoissamme ja hyödynnämme ennakkoluulottomasti uuden teknologian mahdollisuuksia
- STEAn oman toiminnan ohjaamisen näkökulmasta strategiassa korostuvat asiantunteva henkilöstö, aktiivinen sidosryhmätyö, asiakaspalveluhenkisyys ja vastuullisuus sekä verkkopalvelujen kehittäminen

STE – Strategia 2024 käytännössä

- Vuoden 2024 aikana ajankohtaisia strategiaan kiinnittyviä toimia STEAssa ovat esim.:
 - Avustusten kohdistamiseen liittyvien linjausten valmistelu alkaa, myös yleisavustusten myöntämiseen ja arviointiin liittyviä kehittämiskohteita selvitetään
 - Asiakaslähtöisyyteen kiinnitetään erityistä huomiota, etsimme keinoja lisätä vuorovaikutusta STEAn ja avustuksen hakijoiden ja saajien kanssa
 - STEAn asiakaspalvelun yhdenmukaisuutta kehitetään
 - Avustusten hakijoille tullaan julkaisemaan suosituksia kestävän kehityksen huomioimisesta avustuksilla rahoitetussa toiminnassa
 - Aktiivista vuoropuhelua jatketaan myös STEAn muiden sidosryhmien (etenkin ministeriöt, STM:n hallinnonalan organisaatio) kanssa järjestötoiminnan toimintaedellytysten tukemisesta tulevana vuosina

Järjestörahoituksen ennakoitavuus tärkeää

- Keskiössä järjestöjen ja STEAn yhteyshenkilöiden vuoropuhelu:
 - STEA ei voi antaa hakijoille lupauksia siitä mikä avustusehdotus tai –päätös tulee olemaan.
 - Avustuskohteen ohjeellinen avustussuunnitelma antaa raamit
 - Jos muutoksia suunnitellaan, ohjaa STEA aina hakemaan sekä uudella tavalla että ohjeellisen avustussuunnitelman mukaan.
 - Järjestö voi itse valita miten avustushaun tekee ja kantaa myös työnantajariskit itse.
 - Muutoksia suunnitellessa aina ensin yhteys omaan yhteyshenkilöön STEAssa
 - Avustushakemuksen laatu tärkeä (perusteltu tarve, keinot, arvioidut tulokset)
- STEAssa kehitämme:
 - Avustuksen hakijoiden yhdenvertaisuus
 - Ymmärrettävä virkakieli, selkeä viestintä
 - STEAn antaman ohjauksen ja neuvonnan kirjallinen dokumentointi tärkeää.
 - STEA viranomaisena antaa hakijoille vain teknistä neuvontaa, ei taktista – tietoa ja ymmärrystä tästä pitää myös lisätä

Ajankohtaiset säädösmuutokset avustuksen saajien näkökulmasta

Lakimies Markus Latvala

Rahoitusmalliuudistus lyhyesti

- 1.1.2024 alkaen Veikkaus Oy:n rahapelitoiminnan tuotto tuloutetaan kattamaan kaikkia valtion menoja.
- Nykyisten tuotonjakoministeriöiden (STM, OKM ja MMM) avustusmäärärahat muuttuivat samalla budjettirahoitteiseksi.

[Rahoitusmallin uudistuksen eri vaiheiden kuvaus on julkaistu stea.fi verkkosivuilla](https://stea.fi)

Säädösmuutokset lyhyesti

- 1.1.2024 kumotut:
 - Arpajaislain (1047/2001) STEA-avustuksia koskeneet pykälät.
 - Valtioneuvoston asetus 1552/2016 (valtionavustuksista)
 - Valtioneuvoston asetus 1555/2016 (neuvottelukunnasta)
- 1.1.2024 voimaan tulleet:
 - Laki sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta (284/2023, lyh. STEA-rahoituslaki)
 - Valtioneuvoston asetus 1059/2023 sote-alan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta (lyh. STEA-rahoitusasetus)
- Valtionavustuslakia (688/2001) sovelletaan edelleen yleislakina.
- Vanhojen avustusten kohtelua varten siirtymäsäännös arpajaislain muuttamisesta annetussa laissa (335/2023):
 - Ennen 1.1.2024 myönnettyyn ja haettuun avustukseen sovelletaan vanhoja säädöksiä.
 - Maksatukseen, kirjanpitoon ja tilintarkastukseen sekä selvitykseen avustuksen käytöstä sovelletaan kuitenkin uusia säädöksiä.

Linkit lainsäädäntöön

- 1.1.2024 voimaan tulleet:
 - [Laki sosiaali- ja terveysalan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta \(284/2023\) Finlex-verkkopalvelussa.](#)
 - [Valtioneuvoston asetus 1059/2023 sote-alan yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta Finlex-verkkopalvelussa.](#)
- [Valtionavustuslaki \(688/2001\) Finlex-verkkopalvelussa](#)
- [Siirtymäsäännös arpajaislain muuttamisesta annetussa laissa \(335/2023\) Finlex-verkkopalvelussa](#)

Säädösmuutokset käytännössä

- Lähtökohta: STEA-avustusjärjestelmään tehtävät muutokset ovat vähäisiä
= Ehdotus korvaavasta sääntelystä 1.1.2024 alkaen
- Ns. tilintarkastajan raportin raja nousee 200 000 eurosta 300 000 euroon.
 - Hallinnollisen taakan ja kulujen vähentäminen.
 - Vuonna 2023 raportteja laadittiin avustuskohteista yhteensä 472.
 - Korotetulla tilintarkastajan raportin rajalla toimitettavien raporttien lukumäärä olisi ollut 226.
- ”Kohdennettu toiminta-avustus” (Ak) → ”Kohdennettu yleisavustus”

”...yhdistysten ja säätiöiden rahoituksesta”

- Osakeyhtiöt (2 kpl v. 2023) ja osuuskunnat pois avustuksen saajien joukosta.
- Paluu järjestöperiaatteen noudattamiseen.

HE 197/1999 vp

1 mom. Ehdotetun momentin mukaan raha-automaattien, kasinopelien ja pelikasino-toiminnan tuotto käytettäisiin avustusten myöntämiseen oikeuskelpoisille yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille. Saman sisältöinen säännös sisältyy voimassa olevan raha-automaattiasetuksen 29 §:ään. Koska säännöksessä rajoitettaisiin avustuksen saantiin oikeutettujen piiriä, säännös tulisi nostaa asetuksesta lain tasolle.

Varojen suuntaamista sosiaali- ja terveysalan järjestöille on perusteltua jatkaa ottaen huomioon, että järjestöt toisaalta merkittävästi ehkäisevät ja korjaavat tiedotus-, neuvonta-, koulutus- ja edunvalvontatoiminnallaan sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja toisaalta täydentävät ja kehittävät maamme sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja.

Rajapintojen selkeytystä – HE 269/2022

- Avustusta ei myönnetä toimintaan, joka kuuluu kunnan, valtion tai muun viranomaisen yleisen tai erityisen järjestämisvastuun piiriin.
 - Yleinen järjestämisvastuu: palveluita, jotka kunnan on järjestettävä varaamiensa määrärahojen edellyttämässä ja mahdollistamassa laajuudessa.
 - Erityinen järjestämisvastuu: subjektiivisten oikeuksien perusteella järjestettävä palvelu
→ Henkilön oikeus saada tietty palvelu, jos hän täyttää laissa säädetyt edellytykset oikeuden saamiseksi.
 - Rajapintojen osalta tarkoituksenmukaisuusharkintaa
 - Kokeilu- ja kehittämistoiminta sekä uudet toimintamallit pois lukien.
- Avustusta ei myönnetä toimintoihin, joita kirkko tai muu uskonnollinen yhdyskunta harjoittaa lakisääteisesti tai muutoin ilmeisen hengellisessä tarkoituksessa.
 - Kohderyhmien ei saa edellyttää osallistuvan uskonnolliseen toimintaan.
 - Avustuksen saajan mahdollinen uskonnollinen toiminta tulee eriyttää avustuksella tehdystä toiminnasta taloudellisesti ja toiminnallisesti.
- Avustettavan toiminnan tulee osaltaan tukea ihmisten yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä perusoikeuksien toteutumista.

Asetuksen 1059/2023 mukanaan tuomia yksityiskohtaisia muutoksia 1/5

- 4 §: Avustusprosentit
 - Varakkaat → 90 %
 - B-avustukset → 70 %
 - Tukiasunnot → 50 %
 - Omistettujen asuinvuokratalojen remontit → 35 %

Asetuksen 1059/2023 mukanaan tuomia yksityiskohtaisia muutoksia 2/5

- 8.3 §: Avustuksen käyttö
 - avustettujen tilojen vuokraaminen tilapäisesti muuhun kuin avustuksen käyttötarkoituksen mukaiseen toimintaan **enintään vuoden ajaksi.**

Asetuksen 1059/2023 mukanaan tuomia yksityiskohtaisia muutoksia 3/5

- Uusi pykälä (12 §): Osarahoitusosuuteen myönnettävä avustus:
 - Jos avustuksen saaja saa tai hakee samaan toimintaan rahoitusta eri rahoituslähteistä, osarahoitusosuuden kattamiseen voidaan myöntää avustus. Osarahoitusosuuteen myönnettävä avustus voidaan myöntää joko hankeavustuksena tai kohdennettuna yleisavustuksena.
 - Osarahoitusosuuteen haettavasta avustushakemuksesta tulee käydä ilmi, miltä viranomaiselta muuta rahoitusta saadaan tai haetaan ja mikä on muiden rahoituspäätösten arvioitu aikataulu.
- Erityisesti ESR- ja AMIF-avustusten yhteensovittaminen ++
 - Julkisen tuen enimmäismäärä ei saa ylittyä.
 - Myönnetään lähtökohtaisesti erillisenä, uutena hankeavustuksena.
 - Maksamisen ehtona on toisen viranomaisen myöntämä rahoitus, mikä on yhteen sovitettavissa STEA-avustuksen kanssa.

Asetuksen 1059/2023 mukanaan tuomia yksityiskohtaisia muutoksia 4/5

- 16 §: Selvitys avustuksen käytöstä

”Selvitykseen on liitettävä avustuksen käytön valvonnan ja vaikutusten arvioinnin kannalta oikeat ja riittävät tiedot.”

- Aiemmin lista: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, tuloksellisuusselvitykset ja muut tarpeelliset selvitykset.
- Selvittämisen vaatimusta arvioidaan tapauskohtaisesti → kaikista avustuksista ei edellytetä yhtä laajoja selvityksiä.
 - Keventää hallinnollista taakkaa ja hallinnollista työtä.
 - Esim. mahdollisesti tulevaisuudessa myönnettävissä pienavustuksissa toimintakertomus voi riittää tuloksellisuuden raportointiin.
- AUP-raja → 300 000 eur/avustuskohte

Asetuksen 1059/2023 mukanaan tuomia yksityiskohtaisia muutoksia 5/5

2 luku: Neuvottelukunta ja arviointi- ja avustusjaosto

- Neuvottelukunnan jäsenet (pj+ varapj + max 12 jäsentä + varajäsenet) sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden toimialaa edustavia, toimialan yhdistysten tai säätiöiden ehdottamia henkilöitä.
- Arviointi- ja avustusjaoston jäsenet (pj + varapj + max 5 jäsentä + varajäsenet) eivät saa olla työsuhhteessa tai muissa sidossuhteissa avustusten hakijoihin.

Vuoden 2025 avustusten haku

Valmistelupäällikkö Niina Pajari

Tänään puhun näistä asioista

- Ajankohtaista STEA-avustuksista - Varautuminen avustusmäärän leikkauksiin
- Oma yhteyshenkilö
- Avustusten hakeminen käytännössä
- Avustusharkinta

Ajankohtaista STEA-avustuksista

Varautuminen avustusmäärän leikkauksiin

- Hallitusohjelman ja julkisen talouden suunnitelman mukaan avustusmääriä leikataan tulevina vuosina
- Muutos on erittäin suuri sekä STEAlle että järjestöille
- STEAn päivitetty strategia antaa suuntaviivat sekä STEAlaisten arkeen että avustusten suuntaamiseen
 - Järjestölähtöisen auttamistyön vahvuudet, kuten matalan kynnyksen auttaminen tai ylipäättään kohtaava työ ovat tärkeitä jatkossakin
 - Järjestölähtöinen tuki vastaa parhaalla mahdollisella tavalla ihmisten tarpeisiin ja sen voidaan myös osoittaa olevan tuloksellista
 - Haavoittuvassa asemassa olevia ei saa unohtaa
 - Vuoropuhelu STEAn ja järjestöjen välillä on äärettömän tärkeää
 - Neuvottelukunta edustaa isompaa järjestöjen rypästä ja voi lausua muutoksista ministeriölle

Mitä tapahtuu tänä vuonna?

- Keskustelut avustuksen hakijoiden ja saajien sekä muiden sidosryhmien kanssa avustusten painopisteistä ja priorisoinneista
- STEAn sisäinen työskentely
- Vuoropuhelu järjestöjen kanssa
 - Keskustelut asianomaisten järjestöjen kanssa (yhteinen ymmärrys ja näkökulmien vaihto)
- Neuvottelukunnan rooli
- Muut tahot esim. muut ministeriöt, hyvinvointialueet, muut rahoittajat
- Jatkohakemukset
- Avustusehdotuksen valmistelu

Mitä odotamme sinulta?

- Avustuksen hakijoilta odotamme valmiutta priorisoida omaa toimintaa – mikä on tärkeintä – mikä on sinun järjestösi vahvuus ja parasta?
- Pohdi olemassa olevia rakenteita
 - mikä on tarpeellista – kuka tarvitsee teitä kipeiten?
 - tehdäänkö naapurijärjestön kanssa päällekkäistä toimintaa?
 - voisitteko syventää yhteistyötänne – ja miten ihan käytännössä?

Oma yhteyshenkilö

Oma yhteyshenkilö on avustuksen hakijan ja saajan hyvä kaveri

- Jokaisella järjestöllä on STEAssa kaksi omaa yhteyshenkilöä
 - Valmistelun ja arvioinnin yhteyshenkilö sekä valvonnan asioista vastaava yhteyshenkilö
 - Hänen kanssaan voi käydä läpi järjestön asioita, kysyä matalalla kynnyksellä erilaisia kysymyksiä, antaa palautetta, olla yhteydessä usein tai ainakin joskus
 - Ei tehdä hankellobbausta
 - Keskusteluja avustuskohteisiin suunnitelluista muutoksista, toimintaympäristöhaasteista tai järjestön huolista
- Löydät yhteyshenkilösi STEAn verkkoasioinnista
- Jos et ole aiemmin hakenut STEA-avustusta, ota yhteyttä rohkeasti STEAan (esim. stea@gov.fi tai viestinta.stea@gov.fi) ja haun alkaessa meillä on myös neuvontapuhelin ja neuvontasähköposti

Avustusten hakemisesta käytännössä

Hakuilmoitus

- Hakuilmoitus julkaistaan ennen haun alkamista
- Hakuilmoitus kannattaa lukea!
 - Hakukriteerit
 - Mahdolliset painotukset
 - Uusien avustusten osalta tulemme kiinnittämään huomioita haetun toiminnan juurtumiseen kehittämisen jälkeen
 - Avustusohjelmat
 - Muuta oleellista tietoa hakemisesta

Avustusopas – vastaus kaikkeen oleelliseen

- Avustusopas on STEA-avustusten saajien lempikirja
 - Kertoo hakemiseen liittyviä käytännön asioita
 - Tarjoaa käytännön ohjeita erilaisiin tilanteisiin
 - Esim. STEA-rahoituksen suhteessa muiden rahoittajien avustuksiin
 - Muistuttaa arviointikäytännöistä
 - Antaa avustuksen käyttöön liittyviä ohjeita
- [Avustusopas stea.fi-verkkosivujen aineistopankissa \(PDF\)](#)
 - oppaasta julkaistaan päivitetty versio huhtikuun alussa hakuilmoituksen julkaisun yhteydessä

STE-avustusten haku vuodelle 2025

- Uusien avustusten hakuaika: 16.4.-31.5.2024 klo 16.15
- Jatkoavustusten hakuaika avautuu elokuussa, hakuaika päättyy 30.9.2024 klo 16.15

Avustusta haetaan **verkkoasioinnissa**:

- Uusi hakija saa verkkoasioinnin käyttöönsä ilmoittamalla järjestön tiedot sivulla asiointi.stea.fi - > Ilmoita järjestö. Sen jälkeen hakemus on täytettävissä ja lähetettävissä ilman erillistä vahvistusta.
- Ilmoitukseen tulee liittää Patentti- ja rekisterihallituksen yhdistysrekisteriote/ säätiörekisteriote tai kaupparekisteriote sekä hakijaorganisaation säännöt/yhtiöjärjestys.
- Uusilta hakijoilta odotetaan näyttöä
- Hakukielet ovat suomi ja ruotsi
- Tarkemmat ohjeet löytyvät STEAn verkkosivuilta (esim. hakusanat avustusopas ja verkkoasiointi)

STE ei käsittele hakemuksia, joita ei ole lähetetty verkkoasioinnissa määräaikaan mennessä.

Tärkeitä asioita sinulle hakemiseen liittyen

- Hakijan velvollisuus on antaa oikeat ja riittävät tiedot hakemuksessa haettavasta toiminnasta hakuajan puitteissa
 - Hakemuksen perusteella kenen tahansa pitää päästä perille haettavasta sisällöstä
 - Jos STEA tarvitsee lisätietoa ehdotuksen tekemisen tueksi, pyydämme sitä verkkoasioinnin kautta
- STEAlle lähetetyt **asiakirjat ovat julkisia**
 - Älä kirjaa tunnistettavia henkilötietoja (esimerkiksi työntekijöiden terveystietoja)
 - Avustuskohteen käyttötarkoitus julkaistaan avustustietokannassa
 - Myös päätökset ovat julkisia
- Avustuksen saajan velvollisuuksiin kuuluu vuosittainen raportointi avustuksen käytöstä vuosiselvityksellä
 - palautetaan toukokuun loppuun mennessä
- Avustuksen saaja raportoi toiminnan tuloksellisuudesta vuosittain tuloksellisuusraportilla
 - palautetaan helmi-maaliskuussa

STEAn vuotuinen käsittelyprosessi

- **Maalis-huhtikuu:** STEA julkaisee ohjeet avustusten hakemista varten
- **Huhti-toukokuu:** Uusien STEA-avustusten hakuaika
- **Touko-elokuu:** Uusien avustushakemusten käsittely STEAssa
- **Elo-syyskuu:** Jatkoavustusten hakuaika
- **Loka-marraskuu:** Jatkoavustushakemusten käsittely STEAssa
- **Joulukuu:** STEA julkaisee avustusehdotuksen ja arviointi- ja avustusjaosto antaa lausunnon STM:lle
 - Avustuksen hakija voi tehdä kannanoton avustusehdotukseen
 - Tarkennettujen talousarvioiden toimittaminen
- **Tammi-helmikuu:** STM vie päätösesityksen eduskunnan raha-asiainvaliokuntaan, jonka jälkeen ministeri tekee päätöksen
 - STEA lähettää päätöksen avustuksen hakijoille
 - Päätökseen voi hakea oikaisua

STEAn muut prosessit

- STEA-avustuksilla rahoitetun toiminnan tuloksista raportoidaan maaliskuun alkuun mennessä.
- Vuosiselvitys avustuksen käytöstä tulee lähettää STEAlle toukokuun loppuun mennessä.

Avustusharkinta

Avustusharkinta STEAssa

- STEA-avustukset ovat **harkinnanvaraisia valtionavustuksia** ja niiden myöntämiseen sovelletaan **valtionavustuslakia, STEA-rahoituslakia ja STEA-rahoitusasetusta**
- **Avustusehdotuksen valmistelussa STEA käyttää kokonaisharkintaa**, joissa huomioidaan mm.:
 - tarkoitus, johon avustusta haetaan, on yhteiskunnallisesti hyväksyttävä
 - haettava avustus kohdistuu STEAn strategian ja linjausten mukaiseen toimintaan
 - haettavan toiminnan laatu ja laajuus sekä mahdollinen käytettävissä oleva arvioinnin ja valvonnan tieto
 - toimintaympäristötieto
 - haettavan toiminnan suhde muuhun kohderyhmälle tarjolla olevaan toimintaan, palveluihin tai jo rahoitettuun toimintaan
 - avustuksen myöntämisen tulee olla tarpeellista ottaen huomioon mm. muut käytettävissä olevat varat
 - jaettavissa oleva avustusmäärä ja muut haetut avustukset

Avustusohjelmat

Paikka auki –avustusohjelma (1/2)

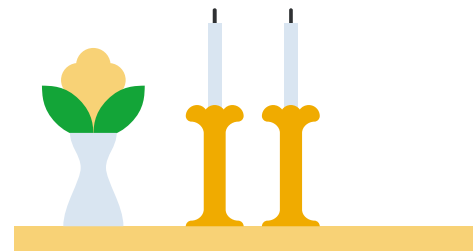
- Paikka auki -avustusohjelman tarkoituksena on edistää vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymistä tarjoamalla työpaikkoja sosiaali- ja terveysalan järjestöissä.
- Ohjelmassa on kaksi kohderyhmää:
 - työttömät tai vailla opiskelupaikkaa olevat 18–29 -vuotiaat nuoret aikuiset
 - osatyökykyiset (ilman ikärajausta)
- Ohjelman tavoitteena on:
 - tarjota vuosittain mahdollisimman monelle vaikeasti työllistyvälle henkilölle määräaikainen työsuhde sosiaali- ja terveysalan järjestössä
 - edistää vaikeasti työllistyvien henkilöiden työelämävalmiuksia ja jatkotyöllistymismahdollisuuksia.

Paikka auki –avustusohjelma (2/2)

- Työllistävä järjestö vastaa lakisääteisistä työnantajavelvoitteista sekä palkattavan henkilön perehdytyksestä ja ohjauksesta.
 - Paikka auki –avustus voi olla järjestön ainoa STEA-avustus.
 - Paikka auki –työntekijä ei voi olla järjestön ainoa työntekijä.
- Järjestöllä tulee olla kokemusta työnantajana toimimisesta.
- Avustukseen on mahdollista sisällyttää palkattavan henkilön ohjaamiseen (mentorointi) tarvittavia resursseja. Ohjaamisen tarve, laajuus ja toteuttamistapa tulee kuvata hakemuksessa.
- Lisätietoa Paikka auki –avustusohjelmasta sivuilla stea.fi (hakusana Paikka auki) ja avustusohjelman koordinaatiohankkeen verkkosivuilla paikka-auki.fi sekä lounastauolla ja tilaisuuden jälkeen ohjelman neuvontapisteellä.

Uusi avustusohjelma ikääntyneiden hyvinvoinnin tueksi (2025-2027)

Uuden avustusohjelman tausta ja valmistelu

- STEAn avustusohjelmien tarkoituksena on kohdentaa avustusvaroja ajankohtaisiin ilmiöihin tai teemoihin.
- Järjestöt ovat osallistuneet avustusohjelman teeman suunnitteluun
 - Webropol-kysely oli avoinna loppuvuonna 2023
 - Keskustelutilaisuudet järjestöille tammikuussa 2024
- STEA on käynyt vuoropuhelua ohjelman valmistelun aikana myös muiden sidosryhmien ja asiantuntijoiden kanssa.
- Avustusohjelman teema ja tavoitteet pohjautuvat ohjelman valmistelutyössä esille tulleisiin näkökulmiin. Lisäksi ohjelman valmistelussa on hyödynnetty ajankohtaista tutkimustietoa tavoitteiden ja kohderyhmien rajaamisessa.

Uuden avustusohjelman teema ja tavoitteet

- Haavoittuvassa asemassa olevien ikääntyneiden psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn tukeminen elämän muutostilanteissa
- Ohjelmaan valittavien hankkeiden yhteisiä tavoitteita:
 - Ylläpidetään/edistetään ikääntyneen psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä elämän muutostilanteissa
 - Tuetaan ikääntyneen omaa toimijuutta toimintakyvyn taso huomioiden ja vahvistetaan merkityksellisyyden kokemusta
- Ohjelman kohderyhmänä ovat haavoittuvassa asemassa olevat 75 vuotta täyttäneet
- Hankkeessa voi kehittää uutta tai hyödyntää ja levittää jo käytössä olevia tuloksellisia toimintamalleja ja menetelmiä
- Hankkeessa suositellaan hyödynnettäväksi etsivää/löytävää työtä
- Hankesuunnitelmaan tulee sisältyä konkreettinen kuvaus siitä, miten toiminnot juurrutetaan järjestön omaan ja/tai muiden toimijoiden toimintarakenteisiin

Lisätiedot ja uuteen ohjelmaan hakeminen

- Ohjelma toimii vuosina 2025–2027
- Ohjelmaan haetaan hankeavustushakemuksella uusien avustusten haun yhteydessä huhti–toukokuussa 2024
- Ohjeet ohjelmahakuun osallistumisesta julkaistaan STEAn verkkosivuilla ennen avustushaun avautumista
- Lisätietoa ohjelmasta stea.fi-verkkosivuilla (hakusana ikääntyneiden avustusohjelma) ja tilaisuuden jälkeen ohjelman omalta pisteeltä.

Tuloksellisuusarvioinnin muutokset 2024

Mona Särkelä

Esityksen sisältö

1. Tuloksellisuusarvioiden kehitys
2. Tuloksellisuusarvioinnin muutokset
3. Kysymyksiä ja lisätietoja

Tuloksellisuusarvioiden kehitys vuosina 2021-2023 1/2

	heikko	riittävä	hyvä
2021	13 %	60 %	25 %
2022	10 %	61 %	29 %
2023	5 %	50 %	45 %

- STEAn avustustoiminnan tuloksellisuus on riittävällä tai hyvällä tasolla.
- Vuosien 2021-2023 aikana on arvioitu kaikki järjestökokonaisuudet.
- Arvioitujen avustuskohteiden kokonaistuloksellisuusarvio on parantunut vuosi vuodelta.

Tuloksellisuusarvioiden kehitys vuosina 2021-2023 2/2

- Vuodet eivät kuitenkaan ole suoraan vertailukelpoisia keskenään, koska vuosittain on arvioitu eri järjestökokonaisuuksia.
- Avustuksen saajien raportointiosaaminen on lisääntynyt ja STEAn arviointiviitekehys on tullut tutuksi.
- Yleisimmät kehittämiskohteet liittyvät tulosten osoittamiseen ja raportointiin.
- Muutosta tapahtuu niin tuloksellisuusarvioinnin ajattelussa ja arvioivassa työotteessa kuin käytännön tekemisen tavoissa ja työvälineissä.
- Tuloksellisuus jatkossakin yksi osa yhteisen laadukkaan avustusehdotuksen kokonaisharkintaa.
- Tuloksellisuustiedon merkitys kasvaa – tiedontuotanto laajemmin sote-järjestötoiminnan tuloksista ja merkityksistä ilmiöiden tai teemojen kautta.

Tuloksellisuusraportti – Tiedonkeruu

1/2

- Tuloksellisuusraportissa arvioidaan, millaisia aikaansaadut tulokset olivat suhteessa hakemuksessa asetettuihin tavoitteisiin
- On tärkeää analysoida, missä onnistuttiin ja mitkä ovat keskeiset kehittämistoimenpiteet.
 - Ovatko tiedonkeruu- ja mittaustavat onnistuneita?
 - Saadaanko tietoa kerättyä riittävästi?
- Tulosten perusteella voidaan kehittää toimintaa.
 - Tavoitetaanko oikeaa kohderyhmää?
 - Hyötyykö kohderyhmä toiminnasta?
 - Saavutetaanko aiotut tavoitteet?

Tuloksellisuusraportti – Tiedonkeruu

2/2

- Tuloksellisuusraportilla esitettyjen tulosten tulee perustua näyttöön eli kerättyyn tietoon
 - Tulee tuoda esille, mihin aineistoon esitetyt tulokset perustuvat
- Tulosten osoittamiseksi tietoa tulee kerätä säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa
- Tietoa voidaan kerätä kyselyillä (digitaalinen tai paperi), suullisesti tai havainnoimalla
- Mikäli tiedon kerääminen suoraan kohderyhmältä on vaikeaa, on tärkeää määritellä mitä asioita seurataan tai havainnoidaan
- STEA ei ole asettanut mitään ehdotonta rajaa kuinka monelta prosentilta tietoa pitää olla kerättynä.
 - Raportoitaessa tuloksia tulee tuoda esille kuinka monen näkemyksiin esitetty tulos perustuu, esim. prosentteina tai lukumäärinä. Lisäksi tulee tuoda esille vastaajien määrä
 - Raportoitaessa tuloksia tulee kertoa, miten ja kuinka monelta tietoa on kerätty ja kuinka monelta sitä on saatu

Tuloksellisuusraportointiin kevennyksiä

- Kohdennettua toiminta-avustusta ja yleisavustusta saaneet toimijat raportoivat toiminnan tuloksista STEAlle tuloksellisuusraportilla vuosittain. Raportointivelvollisuus on avustuskohdekohtainen.
- Hankeavustusta saaneet toimijat raportoivat toiminnan tuloksista STEAlle kerran hankekauden aikana, hankkeen toisen toimintavuoden jälkeen.
 - Pois lukien Paikka auki –avustusohjelman hankeavustukset, ESR- ja AMIF-hankkeiden omarahoitusosuudet
 - Vuonna 2024 hankeavustuksella rahoitetun toiminnan tuloksellisuusraportin toimittavat ne järjestöt, joille on myönnetty hankeavustus (C-avustus) vuonna 2022. Tuloksellisuusraportti täytetään vuoden 2023 toiminnasta.
- Aiemmin käytössä ollut ns. siirtyvien avustusten tuloksellisuusraportointiraja (20 000 euroa) poistuu.
- Tuloksellisuusraporttilomakkeeseen tulossa pieniä muutoksia on vuonna 2025.

Kohdekohtaiset arvioinnit 1/2

- Vuonna 2024 STEA tekee kohdekohtaisen tuloksellisuusarvioinnin n. 360 järjestölle ja n. 500-600 avustuskohteelle.
- Kohdekohtaisella tuloksellisuusarvioinnilla seurataan tuloksellisuuden kehittymistä ja se kohdentuu sellaisiin avustuskohteisiin, joiden tuloksellisuuden seuranta on aikaisempien arviointien perusteella koettu tarpeelliseksi tai joista STEA tarvitsee muuten lisätietoa.
- Lisätietoja tarvitaan esimerkiksi hankkeista toisen toimintavuoden osalta, kohdennetuista toiminta-avustuksista, joilla ei ole ohjeellista suunnitelmaa ja euromääräisesti isoista avustuskohteista.
- Kohdekohtaisessa arvioinnissa on mukana avustusta saavia järjestöjä kaikista järjestökokonaisuuksista. Arvioinnin kohteena olevat järjestöt ovat saaneet tästä tiedon.

Kohdekohtaiset arvioinnit 2/2

- Kohdekohtaisessa arvioinnissa mukana oleville järjestöille lähetetään kohdekohtaisen arvioinnin palautteet toukokuussa 2024. Arvio toimitetaan arvioinnin kohteena olleista hankeavustuksista ja kohdennetuista toiminta-avustuksista.
- Kohdennettua toiminta-avustusta ja yleisavustusta saaneet toimijat raportoivat toiminnan tuloksista STEAlle tuloksellisuusraportilla vuosittain. Raportointivelvollisuus on avustuskohdekohtainen.
- Kaikkia tuloksellisuusraportteja hyödynnetään myös osana avustusvalmistelua.
- Yleisavustusten vaikuttavuuden arviointi tulee erikseen tarkasteluun vuoden 2024 aikana.
- Tuloksellisuustarkastukset (20 kpl) kohdistetaan otannalla niihin järjestöihin, joiden avustuskohteita on kohdekohtaisessa tuloksellisuusarvioinnissa.

Arvioinnin asteikko laajenee

- Vanha asteikko hyvä/riittävä/heikko laajenee:
 - Erittäin hyvä
 - Hyvä
 - Riittävä
 - Tyydyttävä
 - Heikko
- Kohdekohtaisen arvioinnin kohteena olevat saavat jatkossakin erikseen verkkoasiointiin palautteen tehdystä arviosta uudella asteikolla.
- Tarkempaa palautetta tuloksellisuudesta saa lisäksi aina tarpeen mukaan omalta STEAn yhteyshenkilöltä.

Vaikutusketjut niin avustusten hakemisen kuin tuloksellisuusraportoinnin tukena

- Toimintokohtaisten erojen tai erityispiirteiden tunnistaminen ja dokumentointi ovat arvioinnissa tärkeitä.
- Pyrimme jatkossa huomioimaan paremmin tiettyjen toimintojen erityispiirteet vaikutusketjussa ja tuloksellisuusarvioinnissa.
 - Puhelin- ja chat-auttaminen
 - Vapaaehtoiset kohderyhmänä
 - Ammattilaiset kohderyhminä
 - Matalan kynnyksen kohtaamispaikat
 - Vaikuttamistoiminta

Vaikutusketjut - kohtaamispaikat

- Kohtaamispaikkatoimintojen tuloksellisuus on kokonaisuudessaan varsin hyvällä tasolla.
- Matalan kynnyksen kohtaamispaikkatoiminnassa ei muutoksen osoittaminen ole aina välttämätöntä.
 - Tavoitteena voi muutoksen sijaan olla myös kohderyhmän hyvinvoinnin säilyminen samalla tasolla.
 - Riittävä tulos voi joissakin tilanteissa olla se, että toiminnalla tavoitetaan oikeaa kohderyhmää. Kohderyhmän hyvinvoinnin alkumittaus ja mahdollinen vertailu kansalliseen tietoon (esim. koettu osallisuudentunne) kertoo toiminnan kohdentumisesta ja sitä voidaan pitää joissakin tilanteissa myös tuloksena, tavoitteesta riippuen.
- Joidenkin kohderyhmien tai toimintojen kohdalla ns. tyytyväisyystieto voi olla riittävää, jos toimintaan ei liity eteenpäin menemisen tavoitteita.
- Valmiiden mittareiden käyttämisen sijaan voi joskus olla mielekkäämpää seurata osallistujien elämässä tapahtuvia konkreettisia arjen muutoksia, jotka osallistujat arvioivat kohtaamispaikkatoiminnasta aiheutuneiksi.

Vaikutusketjut - Vaikuttamistoiminta

- Osa järjestöistä pystyy osoittamaan hyvin tai erinomaisesti tuloksia vaikuttamistoiminnasta
 - Selkeät seurantajärjestelmät.
 - Vaikka tuloksellisuusraportilla raportoidaan yhden vuoden tuloksellisuutta, mikään ei estä esimerkiksi mittareissa vertaamasta kyseisen vuoden tilannetta lähtötasoon.
- Vaikuttamistoiminnan tavoite on tärkeä muotoilla mahdollisimman konkreettisesti sekä vaikuttamistoiminnan aikajänne ja arvioinnin aikajänne huomioiden.
- Vaikuttamistoiminnassa on olennaista määritellä selkeästi ja realistisesti, mihin halutaan vaikuttaa ja mitkä ovat mahdollisuudet vaikuttamiseen.
- Kohderyhmä on hyvä määritellä riittävän täsmällisesti.
- Vaikuttamistyössä tuotokset ovat tärkeä osa vaikutusketjua ja antavat kuvan vaikuttamistoiminnan moninaisuudesta ja laajuudesta. Esim. on oltu mukana 10 eri työryhmässä, järjestetty 15 tapaamista alueen keskeisten päättäjien kanssa, tehty kolme kannanottoa.
- Vaikuttamistoiminnasta esimerkki vaikutusketjusta ja ohjeita [arvioinnin koulutusmateriaalissa](#)
- Viestinnän luvut: Ohjeet löytyvät arvioinnin koulutusmateriaalista ja [Q&A-palstalta](#)

Vahvistamme ohjausta, neuvontaa, selvityskäyntejä ja vuoropuhelua

- Ohjaus ja neuvonta ovat vahva osa arkeamme. Erityisasiantuntijamme vastaavat mielellään kaikkiin avustusten hakuun, käyttöön ja raportointiin liittyviin kysymyksiinne.
- Yhteiskehittämistilaisuudet korvaamme temaattisilla ”pyöreän pöydän keskusteluilla”, joissa voimme pureutua eri teemoihin: niin toiminnan tuloksellisuuteen, onnistumisiin, vaikutuksiin kuin tulevaisuuden haasteisiin.
- Keskusteluja pyrimme järjestämään eri aihepiireistä eri alueilla ja eri kohderyhmien parissa toimivien järjestöjen, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa tulevana vuosina säännöllisin väliajoin.
- Arviointikoulutukset jatkuvat

Lisätietoja

- **Oma valmistelun ja arvioinnin yhteyshenkilö STEAssa:**

STEAn verkkoasiointia käyttävät löytävät tiedon omasta yhteyshenkilöstään verkkoasiointin (asiointi.stea.fi) Järjestön tiedot -osiosta

- Lisätietoa ja ohjeita STEAn verkkosivuilla:

- [Avustusopas stea.fi-verkkosivujen aineistopankissa \(PDF\)](#)
– oppaasta julkaistaan päivitetty versio huhtikuun alussa.
- [Arviointikoulutusten 2024 esitysmateriaali stea.fi-sivujen aineistopankissa \(PDF\)](#)
- [Lisätietoa tuloksellisuusraportoinnista stea.fi-verkkosivuilla](#)
- [Tuloksellisuusraportin täyttöohje stea.fi-verkkosivujen aineistopankissa \(PDF\)](#)
- [Kysymyksiä ja vastauksia tuloksellisuusraportista stea.fi-verkkosivuilla](#)

STEA-avustusten valvonta – tehtävät ja esittely

Valvontapäällikkö Juuso Heikkilä

Esityksen sisältönä

1. STEAn valvonnan tehtävät ja esittely
2. Vinkkejä valvonnan kanssa asiointiin
3. Kysymyksiä ja kommentteja

Avustusten käytön laillisuusvalvonta

- STEAn tulee itsenäisenä valtionapuviranomaisena valvoa avustusten käyttöä VAL 4:15 §:n mukaisesti.
- Avustuksilla varoja siirtyy mittavasti julkiselta sektorilta yksityisen (yleishyödyllisen) sektorin toimijoille.
- Valvontatehtävää varten STEAssa on päällikkö ja 11 erityisasiantuntijan virkaa.
- Ilman investointiavustuksia jokaisella valvonnan asiantuntijalla on vastuullaan keskimäärin noin 80 järjestöä ja 160 avustuskohdetta.
- Investointiavustuksiin liittyvien pitkäaikaisten (10-20 v.) vastuiden takia todellinen kohdemäärä on huomattavasti suurempi.

Avustusten käytön laillisuusvalvonnan tehtävät

- **Ohjaus ja neuvonta** – avustuksen saajilta tulee satoja yhteydenottoja vuosittain. Valvonta toimii myös mm. laskennan tukifunktiona STEAn avustusvalmistelussa.
- **Avustusten maksamiseen liittyvät tehtävät** – avustuksia maksetaan STEAsta kalenterivuoden jokaisena viikkona.
- **Vuosiselvityksiin liittyvät työt** – kaikista avustuskohteista ja kaikilta avustuksen saajilta pyydettävillä vuosiselvityksillä mm. valvotaan avustusten käyttöä, kerätään tietoa tarkastustoimintaa varten sekä tuotetaan valvonnallista tietoa muille STEAn toiminnoille.
- **Laillisuustarkastukset** – tavoitteena tehdä 50 kpl/v. Tarkastukset voivat johtaa avustusten takaisinperintään.

Vinkkejä valvonnan kanssa asiointiin – ohjaus ja neuvonta

- Kun olet yhteydessä, niin ilmoita avustuskohteen numero sekä avustuksen myöntämisvuosi.
- Mahdollisimman täsmällisen ja hyvin pohditun kysymyksen esittäminen nopeuttavat vastaamista.
- Saman viestin laittaminen isommalle vastaanottajamäärälle ei todennäköisesti nopeuta vastauksen saamista.

Vinkkejä valvonnan kanssa asiointiin – avustusten maksut

- Käytä aikaa maksujen suunnitteluun ja ole yhteydessä STEAan.
- Avustusta voidaan maksaa ennakoon kolmen kuukauden arvioituja kuluja vastaava määrä. Tämän ylittävät avustusennakot työllistävät merkittävästi kaikkia osapuolia.
- Avustusten saajien oma aktiivisuus maksujen suunnittelussa vähentää kaikkien työmäärää.
- Yhteydenotto STEAan ei johda avustuksen saajan ns. rankaisemiseen. VAL 3:12 § mukaan valtionavustuksen saajan tulee antaa valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen maksamiseksi oikeat ja riittävät tiedot.

Vinkkejä valvonnan kanssa asiointiin - vuosiselvitykset

- Varmista tiedonkulku järjestösi avainhenkilöiden välillä.
- Samojen virheiden toistuminen, hidas reagointi STEAn antamiin vuosiselvityspalautteisiin sekä heikko tiedonkulku järjestön ja kirjanpitäjien sekä tilintarkastajien välillä ei ole kenenkään etu.
- Vuosiselvitykset lähetetään verkkoasiointiin täytettäväksi maaliskuun puolivälissä (tänä vuonna 13.-14.3.) ja niiden viimeinen palautuspäivä on toukokuun lopussa.

Vinkkejä valvonnan kanssa asiointiin - laillisuustarkastukset

- STEAn tarkastus on usein ainutkertainen tilaisuus esitellä avustettua toimintaa valvonnan lisäksi myös mm. avustusvalmistelusta sekä tuloksellisuusarvioinnista vastaaville erityisasiantuntijoille.
- Tarkastus on myös tilaisuus parantaa toimintaa, ohjaus ja neuvonta on tärkeä osa tarkastustoimintaa.
- Iso osa tarkastuksista ei johda takaisinperintään.

Kysymyksiä ja kommentteja?

- **Oma valvonnan yhteyshenkilö STEAssa:**

STEAn verkkoasiointia käyttävät löytävät tiedon omasta yhteyshenkilöstään verkkoasiointin (asiointi.stea.fi) Järjestön tiedot -osiosta

- [Ohjeita verkkosivuilla www.stea.fi](http://www.stea.fi) (ohjeet, avustusopas, tiedotteet ja yhteystiedot)
- [Avustustietokanta osoitteessa avustukset.stea.fi](http://avustukset.stea.fi)
- [Verkkoasiointi osoitteessa asiointi.stea.fi](http://asiointi.stea.fi)

Yhteystiedot:

- [Sähköpostiosoite: stea@gov.fi](mailto:stea@gov.fi) (etunimi.sukunimi@gov.fi)
- p. 0295 16001 (valtioneuvoston vaihde)
- STEA, Meritullinkatu 8, 00170 Helsinki

Juuso Heikkilä, puh. 029 516 3277

Maija Herold, puh. 029 516 3017

Markus Latvala, puh. 029 516 3123